

Σάββατον 23 Δεκεμβρίου 1937

Ἀνίστα· ἔνα γλυκὴ μαγικὴ θεάρα, ἡ
 ῥουσιόστρε· μαρούα μου : χόρτα-
 τούρη φωτιά καὶ τσαλῆσι φορτωμένο
 ρεχτικά φαγητά. Πυρόφορον πυρόν-
 μου καὶ δὲν τσεταιγορουν, ἔπιανα
 καθούνα μετὰ χέρια μου καὶ δὲν καί-
 εἶνε, ἔρωγα-ἔρωγα ἅπ' ὅλα τὰ φαγη-
 καὶ δὲν χόρτανα. .

"ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ"

ΔΙΣΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Έκδομένη εν Ίωαννίνους

ΔΕΥΤΕΡΑΝ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΣΥΝΔΡΟΜΗ

Εσωτερικού Δραχ. 100
 Εξωτερικού Φραγ. Έλβετικά 12 1/2
 Αμερικής Δολλ. 3

—Τί είναι αυτό;
 Δεν ξέρω πόση ώρα πέρασε.
 Ο άρχηγός μου με έπιανε από

το χέρι και μ'έκουνούσε δυνατά.
 "Ανοίξατέ μάτια μου. . . Κοιμάμαι,
 ή καλύτερα είμουν κρυοναρκωμένος.
 Οί χιλιάδες λεγεώνες των άσπρων δαι-
 μόνων, των άσπρων γιγάντων, των ά-
 σπρων τιτάνων, των άσπρων τρικυμιών,
 θυελλών, καταιγίδων, που διόβαιναν από
 μ'εφσάτος με την περηφάνειά της δύ-
 ναμής της καταστροφής, δεν φαίνονταν
 πλειό. . . Είχαν τραβήξει πέρα από τον
 Πίνδο, πέρα από την Θεσσαλία, πέρα α-
 πό την θάλασσα, προς την Άσία. Ένα
 ήμερο χιόνι σάν άπέραντο κοπάδι μελισ-
 σιών άρχισε να πέφτει γλυκά-γλυκά, κι ε-
 μείς ξεκινήσαμε τον κατήφορο για την
 Βούση του Χατζηπέτρου, εξακολουθών-
 τας τον δρόμο για την Βιτοίστα, την πε-
 ρίφημη πρωτεύουσα του πλειό περίφη-
 μου δήμου του ελληνικού τότε Βασιλείου,
 του Δήμου Κωθωνίων

Χ. ΧΡΗΣΤΟΒΑΣΙΛΗΣ

ΕΡΓΑ & ΗΜΕΡΑΙ ΤΩΝ ΑΛΒΑΝΩΝ

ΕΙΣ ΒΑΡΟΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΟΡΕΙΟΗΠΕΙΡΩΤΩΝ

Έν Τσαμαντά 16 12 1933

Είς τριώρον ένταυθεν από-
 στασιν ύπάρχει, έντός της αλ-
 βανικής ζώνης το βορειοηπει-
 ρωτικόν χωρίον Γριάσδανη, κα-
 τοικούμενον υπό Έλληνορθοδο-
 ξων, άγνωστών και την έλα-
 χιστην λέξιν, εκ του σκηπιταρι-
 κού γλωτταρίου. Μετά τήν άπα-
 γορευσιν της διδασκαλίας της
 "Ελληνικής καθ' άληντήν, Έλλη-
 νικήν Βορείαν Ήπειρον έπεβλή-
 θη και εις τους Γριάσδονίτας
 να μάθουν τήν αλβανικήν. Τινές
 όμως τούτων, θέλοντες όπως
 μη μείνουν, όπως άπαιδευτα έν
 τή μητρική των γλώσση τα παι-
 διά των, έστειλαν μερικά εις
 "Ελληνικά Σχολεία, παρά την
 μεθόριον. Μεταξύ τούτων ήτο
 και ο εκ του άνω χωρίου παίς
 Θεός. Καλκήνης, όστις, μένων
 εις συγγενικήν του ένταυθα οι-
 κογένειαν, έφοίτα εις την Δη-
 μοτικήν Σχολήν. Τελευταίον
 οι Άλβανοί, συλλαβόντες την
 μητέρα του, έδωσαν επί τριήμε-
 ρον υπό κράτησιν και διαφό-
 ρους πιέσεις, και μεσαιωνικούς
 φοβερismus, την ήνάγκασαν
 να έλθη έδώ, μέτην ώρισμένην
 έντολήν να επαναφέρη τον υί-
 όν της τούτον εις Γριάσδανην
 και με την άπειλήν ότι, άν δεν
 πράξη τούτο, έχει να υποστή-
 χειρότερα και περισσότερα βα-
 σανιστήρια. Η δυστυχής μη-
 τηρ ήλθεν ένταυθα προχθές πα-
 ρά τή συγγενή της οικογένεια
 και κλαίονσα διηγήθη τα συμ-
 βαίνοντα, είπούσα εις τον υί-
 όν της ότι την επαύριον έδει-
 ν' αναχωρήσωσιν όμοι δια το
 χωρίον των. Ο παίς όμως, τρο-
 μοκρατηθείς, εξ όσων ήκουσε
 και διατελών έν γνώσει της ει-
 κράς τύχης των μαθητών του "Ι-
 ερασκουδιστηρίου της Βελλάς
 τον όποιον οι Άλβανοί είχαν
 συλλάβει τον τελευταύοντα Αύ-
 γουστον εις την έν Ρίκεση πα-
 νήγειν, έπροτίμησε νύκτωρ
 να εξαφανισθή, ίνα μη πέσει εις
 χείρας των Άλβανικών κρατι-
 κών όργάνων και μέχρις ώρας ά-
 γνωστία του μετέβη!

Και τώρα έρωτάται: Γιατί ο
 Άλβανός ή Αλβανία καταβί-
 εις παιδίον, έπιθυμούντες να

μορφωθί έν τή γλώσση, την ό-
 ποιαν λαλούν οι γονείς του
 και ελάλουν οι γονείς των γο-
 νέων των και οι πρόγονοι του
 των επί σειράν εκατοντάδων
 μορφωθί έν τή γλώσση, την ό-
 ποιαν λαλούν οι γονείς του
 και ελάλουν οι γονείς των γο-
 νέων των και οι πρόγονοι του
 των επί σειράν εκατοντάδων
 γενεών; Δεν άρκει ότι ή "Αλ-
 βανική Κυβέρνησις έμποδίζει
 έντός του Κράτους της να
 εκπαιδεύωνται τα τέκνα των
 Βορειοηπειρωτών έν τή μητρι-
 κή των γλώσση, έπιχειρεί να κα-
 ταδική ταυτα και έντος του
 "Ελληνικού Κράτους πιέζουσα
 και βασανίζουσα μεσαιωνική
 τή τρόπον τους γεννήτορας του
 των; Οι Άλβανοί, καλά και σώ-
 νει, άπεφάσισαν να εξαλειψω-
 σιν εκ της Β. Ήπειρου την
 γλώσσάν μας, την γνώσαν την
 "Ελληνικήν, την οποίαν δεν
 κατώρθωσαν να εξαλείψουν επί
 τόσους αιώνας ή ήκονισμένη
 ρομφαία του Παύλου Αιμιλίου
 της άρχαίας Ρώμης, ή κυριαρ-
 χία ή Σερβική και ή τούρκική
 δουλεία. Προς τούτο μεταχει-
 ρίζονται και εά μεταχειρισθόν
 όλα τα μέσα και γλωσσότο-
 μούντες ίσως τους Βορειοηπει-
 ρώτας, όπως κατά την παράδο-
 σιν είχαν πράξει οι Τούρκοι έν
 τή "Ανατολή! Ενώπιον της τοι-
 αύτης εκδήλου των Αλβανών ά-
 ποφάσεως, όπως άποδεικνύει
 και το ένταυθα εκτιθέμενον έ-
 πεισόδιον του Γριάσδανίτου
 παιδός, έπιτρέπεται πλέον ή
 έλπι ότι είνε δυνατόν διά της
 διπλωματικής όδοι να επέλθη
 συνεννόησις με την Κυβέρνησιν
 του Βασιλέως Ζώγου; Πολύ ά-
 πλοϊκοί εά είναι οι διπλωμάται
 εκείνοι "Έλληνες, οίτινες φα-
 νακίζοντες άνατολούς με την τολμή-
 την έλπίδα, διά να σώσωμεν
 την θρησκείαν, την γλώσσαν
 και τον έθνισμόν των "Ελληνορ-
 θόξων Βορειοηπειρωτών άπα-
 τείται ή χοήσις άλλων μέσων
 και όχι ή όργάνωσις συλλαλη-
 τήριων. Με το γάντι δεν συντί-
 ζονται οι Έκτεπάρηδες. Πρέ-
 πει να πο καταλάβωμεν άπαξ
 διά παντός.

Ν. ΝΙΤΣΟΣ

ΖΗΤΗΜΑΤΑ

ΚΑΙ

ΓΕΓΟΝΟΤΑ

Η Τ. Τ. και Τ. άπεργία έληξε.
 "Υστερον από τα δραστήρια μέ-
 τρα, ά ίνα άμέσως έλαβεν ή Κυ-
 βέρνησις καλή άνταρσία αούτήτων
 "Υπαλλήλων των Τ. Τ. χτυπή-
 θηκε κατακέφαλα.

Τό άνταρτικό αυτό κίνημα έ-
 δημιούργησαν, εκ παρααλλη-
 λου, άφ' ένός μεν ο άθηναϊκός
 βενιζελικός Τύπος, άφ' έτέρου
 δέ οι κομμουνισταί. Η Κυβέρ-
 νησις συνέλαβεν ήδη τους πρ-
 ταιτίους ταχυδρομικούς "Απ.
 Μαρσούκαν Σπυρ. Παπαδάκην,
 Λεων. Τσιγκάκην, Γ. Γιατράν,
 "ημ. Φραγκουδάκην, Δημ. Πα-
 πακωνάννου, Νικ. Γεωργούλην,
 "Ι. Φραγκάκην, Γ. Σκορδίλλην,
 Σπ. Παπατζήν, Γ. Κοτζαμπά-
 σιογλου, "Αλέξ. Χατζηδημητρί-
 ου, Θ. Βαγενάν Έλευθερίαν Που-
 λιοδάκη, Κ. Πουλημένον, Εύ-
 άγ. Χατζηγαβριήλ, Γ. Κομνηνόν
 Θ. Μιζιόν, Παν. Μαρκογιάννην,
 Θ. Θανάσαιναν, Κ. Καλλιοντζήν
 Β. Προβελέγγιον, "Ι. Κωνσταντι-
 νίδην, Δημ. Μάνεσην και Θ.
 Λουκίδην, οι όποιοι και εά πα-
 ρούν των εεσών των και εά τι
 μωρηθούν δικαστικώς εά συλλη-
 φθόν δέ και άλλοι άπεργαί.

Συνελήφθησαν και 21 οικονο-
 μικοί υπάλληλοι οι όποιοι έβου-
 λεόντο να παρασύρουν εις την
 άπεργίαν υπαλλήλους του "Υ-
 γουργείου των Οικονομικών
 Τό ύπουργείον της Συγκοι-
 νωνίας διάταξε εις τα Ταχυδρο-
 μικά, Τηλεγραφικά και Τηλεφω-
 νικά Γραφεία όλον του Κρά-
 τος να του στείλουν κατάλο-
 γον όλων των άπεργησάντων
 υπαλλήλων.

Μανθάνομεν ότι τοιούτος κα-
 τάλογος εά σταλή και παρά της
 Διεσύνσεως Τ. Τ. Τ. "Ιωαννί-
 νων.

Πρέπει οι άπεργοί ούτοι να
 τιμωρηθούν άυστηρώς διά παύ-
 σεως, άν εάλωμεν να έχωμεν
 Κράτος, και να μη υπάρξη καμ-
 μία έπείκεια.

Κατόπιν διαταγής του "Υ-
 γουργείου Γεωργίας έρχεται
 κατ' αβτάς ο ειδικός οίνολό-
 γος κ. Κολαρίδης προς μελέτην
 της "Απειρωτικής οίνοπαραγω-
 γής.

Βάσει της έν λόγω μελέτης
 εά εξετασθί υπό της Γενικής
 Διοικήσεως τό δυνατόν της συμ-
 πλέξης οίνοπαραγωγικού Συνεται-
 ρισμού προς εφοκάσειν και βελ-
 τίωσιν του "Απειρωτικού οίνου
 ίνα καταστή εόχολωτέρα ή διά-
 θεσις αυτού και εκτός της "Η-
 πέρου.

Υπό του "Υπουργείου Κρατι-
 κής Υγιεινής και Αντιλήψεως
 διεβράσθησαν εις την Γενικήν
 Διοικήσιν πραχμαί έρεές έκ
 κοντα χιλιάδας (160.000) ίνα
 διανεμηθώσι εις τους αναπήρους
 και τους άπόρους.

Διά τας οικονομίας θυμάτων

ΚΑΛΑ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΑ

Πολέμου δέλει ληφθί ειδική
 μέριμνα έντός των ήμερών.

Βοηθήματα εά διανεμηθώσιν
 εις τας πρωτεύουσας των Νομών
 και εις τας κυριώτερας Επαρχι-
 ακάς πόλεις, ήτοι Μέτσοβον,
 Κόνιτσαν, Παραμυθίαν, Φιλιά-
 Δευκάδα, Μαργαρίτιον, Φιλί-
 πιάδα και Δελβινάκιον.

ΚΟΣΜΙΚΗ ΚΙΝΗΣΙΣ

ΑΦΙΞΕΙΣ

"Αφίκετο εξ "Αθηνών, χάριν των έορ-
 τών των Χριστουγέννων, ο λαοφίλης
 Μητροπολίτης "Ιωαννίνων Κος Κος Σπυ-
 ρίδων, προς χάριν όλης της "Ηπείρου.
 —"Αφίχθησαν εξ "Αθηνών οι κ. κ.
 Γεώργ. Ε. Ράδης, καπνοβιομήχανος και
 "Επομ. Βέλλης, Πρόεδρος του "Εμπορι-
 κού "Επιμελητηρίου.

Ο ΚΑΙΡΟΣ

"Από της παρελθούσης Πέμπτης, έπι-
 σεν ή βροχή και σηκώθηκε ένας φοβε-
 ρός βορρειαίς, με δυνατότατο ψύχος 5-6
 βαθμούς κάτω του μηδενικού την γύ-
 κτα.

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον Παν. Παπών, άγροτικόν διανομέα
 Πλεσίβιτου

Είσαι κακώς πληροφορημένος. Δεν έ-
 ταίθεσαι (μού είπεν ο κ. Τσιμουράς)
 στους Φιλιάτες; άλλ' ύποχρεούσαι να με-
 ταβάνης στους Φιλιάτες και να παραλα-
 βάνης τον σάκκον της περιφερείας σου.

ΕΙΔΟΛΟΙΗΣΙΣ

Δήγοντος ήδη του παρόντος
 έτους, παρακαλούνται οι έν Ρου-
 μανία, Ήνωμέναις Πολιτείαίς της
 "Αμερικής Μοντερεάλ Καναδά "Αλ-
 ξανδρεία, Καίρω και άλλα χω-
 ρία της Αιγύπτου, καθώς και οί έν
 τή "Εσωτερική, να έμβάσουν ή-
 μιν τας καθυστέρουμένας συν-
 δρομάς των εις την "Ελευθερί-
 αν, άλλως να μάς επιστρέψουν
 τό παρόν φύλλον ίνα τους δια-
 γράψωμεν εκ του καταλόγου
 των συνδρομητών μας, και άπαλ-
 λαγώμεν ούτω τοιούτων κακο-
 βούλων συνδρομητών των όποι-
 ων τά όνόματα θ' αναγκασθώ-
 μεν επί τέλους να δημοσιεύ-
 σωμεν.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ

Έντός του τρέχοντος μηνός
 το Κατάστημα Α. Μάρτζου Υίων
 μεταφέρεται έν της Στεάς Λού-
 ας εις τό επί της όδοι "Ανεξαρ-
 τησίας αρ. 83 (πρώην Κατάστημα
 Σίγγερ).

ΔΗΛΩΣΙΣ

"Αφίχθησαν τα νέα Κροσια και τοί-
 πορα Ζίτσες, και πωλούνται εις τιμάς
 χαλαράς εις τό Κατάστημα των κ. ΑΔ.
 ΠΡΑΣΣΟΥ παρά τό "Οφθαλμοτροφεϊόν
 Γ. Σαβίρη
 Χονδρικά κατ' όκταν δραχ. 7.50
 Ατανικά » » » 8.-
 Τούρκικα » ποιότητος κατ' όκταν δρ 34
 » » » » » 32
 » » » » » 30
 Φιάλη δύο έτών κρασί βουλομένο » 10